

Тези розміщено за посиланням:

<http://goo.gl/8OQdYJ>

Батенко Людмила (Україна)

канд. екон. наук, професор, професор кафедри стратегії підприємств
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»
batenkoludmila@gmail.com

**ЗАПРОВАДЖЕННЯ АНГЛОМОВНИХ КУРСІВ
І ПРОГРАМ ЯК КЛЮЧОВИЙ НАПРЯМ РОЗВИТКУ
ВИЩОЇ ШКОЛИ В УКРАЇНІ**

Batenko Liudmyla (Ukraine)

**ENGLISH-TAUGHT COURSES AND PROGRAMS
IMPLEMENTATION AS A KEY DIRECTION
FOR DEVELOPMENT
OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS IN UKRAINE**

Імперативом розвитку вищої освіти у світі є її інтернаціоналізація, що проявляється у стійких трендах зростання питомої ваги іноземних студентів в університетах і бізнес-школах розвинених країн, наявності програм академічної мобільності студентів і викладачів, відкриття кампусів університетів за кордоном, залучення до роботи у вищих навчальних закладах фахівців з різних країн. Не може оставатись осторонь цих процесів і вітчизняна вища школа, що має в цій сфері певні здобутки: за даними міжнародного рейтингу глобальної конкурентоспроможності країн серед дванадцяти показників, за якими він визначається, в Украї-

ні найвищий рівень має показник «Вища освіта і післядипломне навчання» [1].

Одним із шляхів використання цього потенціалу, інтернаціоналізації та водночас підвищення якості освітянських послуг відповідно до вимог міжнародних стандартів є запровадження англомовних курсів і програм у вітчизняних вищих навчальних закладах.

Така робота є серйозним кроком уперед і дозволяє вирішувати такі завдання:

- готувати фахівців, що здатні працювати у міжнародних компаніях, відповідати вимогам глобального ринку праці;
- розширювати коло потенційних абітурієнтів через залучення англомовних студентів-іноземців;
- долучати українські виші до програм академічної мобільності викладачів і студентів;
- приводити у відповідність до західних вимог навчальні плани та зміст дисциплін;
- ширше запроваджувати сучасні інтерактивні методи та технології навчання (ділові ігри, кейс-методи, комп'ютерні симуляції тощо);
- розвивати компетенції викладачів, створювати підґрунтя для посилення партнерства між вищою освітою і бізнесом;
- розвивати ресурсну базу навчальних закладів тощо.

Слід зазначити, що у світлі нових підходів до фінансування вищих навчальних закладів, коли бюджетну підтримку отримують не вони, а студенти, наявність англомовних курсів і програм підвищує привабливість університету та може привернути увагу найбільш успішних за результатами ЗНО абітурієнтів, які розуміють перспективи такої підготовки, що сприятиме зростанню кількості його студентів, які навчаються за бюджетні кошти.

Досвід українських і західних університетів показує, що англомовне навчання може проводитись у таких формах:

- започаткування літніх (зимових) тематичних шкіл, що проводяться під час канікул із залученням викладачів і студентів з різних університетів світу на основі партнерських угод;
- проведення міжнародних тижнів навчання бакалаврів/магістрів з партнерських закладів по певних дисциплінах із зарахуванням відповідної кількості ECTS;
- викладання окремих дисциплін (можливо, спочатку вибірково) англійською мовою у межах звичайних навчальних планів;
- відкриття англомовних програм бакалаврського та магістерського рівнів.

Кожна із зазначених форм має своїх «клієнтів» з відповідними потребами та очікуваними цінностями, які необхідно враховувати при розробці конкретної програми. Як правило, в межах короткострокових курсів окрім навчання бажано проводити різноманітні культурні заходи, знайомити учасників з історією, традиціями, мистецькими та кулінарними особливостями приймаючої сторони. Програми повного освітнього циклу проводяться у традиційному форматі, проте мають враховувати та висвітлювати певні крос-культурні аспекти.

Запровадження англomовних програм безумовно свідчить про достатню «зрілість» навчального закладу та окрім, у першу чергу, наявності викладачів, що здатні забезпечити цей формат навчання, вимагає значних зусиль у перебудові традиційних підходів до роботи з абітурієнтами і студентами, організації навчального процесу:

- нормативна документація і методичне забезпечення, що розробляються для англomовних програм, мають бути гармонізовані і певною мірою приведені у відповідність до загальноприйнятих західних стандартів відповідних матеріалів (їх видів, структури та змісту);

- має бути забезпечено англomовну літературу та підписку на електронні версії професійних періодичних видань;

- географічна віддаленість потенційних учасників вимагає налаштування процедури консультування через відповідні засоби комунікацій і подання документів у електронній формі;

- у рамках роботи приймальної комісії має бути створена група англomовних фахівців, що спроможні оперативно надавати роз'яснення та супроводжувати іноземних абітурієнтів;

- у деканатах факультетів, що відкривають англomовні програми, мають бути співробітники, що здатні виконувати всі функції (спілкування із студентами, ведення документації, вирішення організаційних питань тощо) англійською мовою;

- потребує суттєвого розширення та оперативної підтримки англomовна версія офіційного сайту університету;

- майже всі інфраструктурні підрозділи повинні мати в своєму складі фахівців, що володіють англійською мовою, щоби забезпечувати навчальний процес і надавати належні послуги англomовним студентам;

- наближенням до західних стандартів має бути стан технічного забезпечення навчальних, побутових та інфраструктурних підрозділів.

З огляду на масштабність і системність таких перетворень, можемо порекомендувати в якості початкових кроків запровадження короткострокових міжнародних заходів (літніх шкіл) і магістерських програм, орієнтованих на українських студентів, з поступовою підготовкою і відкриттям повного спектру англомовних програм як для вітчизняних, так і іноземних студентів.

Безумовно, вирішення цих завдань потребує суттєвих зусиль, часу та ресурсів, проте альтернативи впровадженню англомовних програм, якщо Україна хоче зберегти та посилити свою конкурентну перевагу у сфері вищої освіти, знаходиться у мейнстрімі глобальних тенденцій її розвитку, немає, і чим скоріше вітчизняні виші активізують цю діяльність і забезпечать відповідну якість освіти, тим міцніший фундамент буде закладено в справу економічного відродження та процвітання нашої держави та її навчальних закладів.

Список використаних джерел

1. World Economic Forum [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://reports.weforum.org/global-competitiveness-report-2014-2015/economies/#economy=UKR>

Тези розміщено за посиланням:

<http://goo.gl/dwVdOJ>

Василькова Наталія (Україна)

канд. екон. наук, доцент, ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»,
n.vasilkova@kneu.edu.ua

Єршова Вікторія (Україна)

канд. юрид. наук, асистент, ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»,
iershova@kneu.edu.ua